

Sygn. akt V CSK 102/17

POSTANOWIENIE

Dnia 5 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku E.C.
przy uczestnictwie K.P., Z.P., Gminy B., J.Z., J.Z., J.C. i M.S.
o zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 5 września 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczynie
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 5 sierpnia 2016 r., sygn. akt IV Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację wnioskodawczynie od postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 28 stycznia 2016 r., którym został oddalony jej wniosek o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie udziału we współwłasności opisanej nieruchomości, należącego do innego współwłaściciela.

Wnioskodawczynie w skardze kasacyjnej powołała obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania podała przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączyła z potrzebą udzielenia odpowiedzi na postawione pytania dotyczące możliwości nabycia w drodze zasiedzenia własności nieruchomości będącej nieużytkiem, a jeśli tak, w jaki sposób osoba zgłaszająca

takie żądanie powinna manifestować swoje posiadanie, w sytuacji, gdy zmarł współwłaściciel nieruchomości, czy byłoby konieczne demonstrowanie zamiaru rozszerzenia władztwa na udział innego współwłaściciela i dążenia zasiedzenia względem członków rodziny, którzy nie należą do grona uprawnionych. Ponadto wskazała na konieczność wyjaśnienia czy nieokazywanie żadnego władztwa przy jednoczesnym braku świadomości istnienia nieruchomości, a podejmowaniem przez dochodzącego zasiedzenia względem tej nieruchomości koniecznych czynności, poza ustaleniem następców prawnych zmarłego współwłaściciela oraz informowaniu ich o istnieniu nieruchomości, może skutkować nabyciem własności nieruchomości w określonym udziale innego współwłaściciela. Wymagane jest także objaśnienie czy osoby wskazane we wniosku jako uczestnicy powinny brać udział w postępowaniu do czasu zakończenia go, jeżeli nie mają interesu prawnego w rozstrzygnięciu sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek zaskarżenia o szczególnym charakterze, skierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz eliminację orzeczeń oczywiście wadliwych, bądź dotkniętych nieważnością postępowania, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżania orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przesądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występuje istotne zagadnienie, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a zatem okoliczności przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 do 4 k.p.c. Nie podlegają natomiast badaniu podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Założenie wymagania objętego art. 398⁴ § 2 k.p.c. zostanie spełnione, jeżeli zostaną przedstawione w skardze kasacyjnej i uzasadnione przesłanki o charakterze publicznoprawnym, stanowiące podstawę wstępnej, merytorycznej oceny przyczyn określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wskazanie przyczyny objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia istotnego zagadnienia prawnego, z powołaniem konkretnych przepisów prawa, wykazaniem, że jest ono nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych, podobnych spraw. Do Sądu Najwyższego należy ocena, czy twierdzenie skarżącego obejmuje takie właśnie zagadnienie i czy jest ono na tyle istotne, że skarga wymaga rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.).

Sformułowane przez skarżącą wątpliwości nie odpowiadają założeniom przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego dla rozumienia przesłanki istotnego zagadnienia prawnego. Nie doszło do powołania przepisu prawa, z którym zagadnienie to skarżąca połączyła ani wypowiedzi Sądu Najwyższego z nim powiązanych. Wyartykułowane we wniosku wątpliwości nie stanowią nowego i istotnego zagadnienia prawnego. Skarżąca osadziła sformułowane pytania w okolicznościach sprawy, co w zasadzie uniemożliwia udzielenie odpowiedzi mającej abstrakcyjny charakter. Problematyka przesłanek nabycia w drodze zasiedzenia własności nieruchomości w udziale należącym do innego współwłaściciela była przedmiotem licznych orzeczeń Sądu Najwyższego, które nie zostały przywołane, jak też nie przedstawiono przytoczonej w nich argumentacji. Brak także określenia powodów wskazujących na odmienne stanowisko, czy potrzeby podjęcia po raz kolejny tej kwestii. Nie należy do aspektów zagadnienia prawnego oczekiwanie udzielenia odpowiedzi związanej z możliwością nabycia przez zasiedzenie nieużytku oraz pouczenia w jaki sposób skarżąca powinna manifestować swoje posiadanie na zewnątrz. W istocie skarżąca podniosła wątpliwości dotyczące zastosowania prawa w okolicznościach sprawy, co nie należy do zakresu wykładni prawa, a tym samym istotnego zagadnienia

prawnego. Pytanie odnoszące się do uczestników postępowania, należące do sfery prawa procesowego, było pozbawione istotności w kontekście wpływu na wynik sprawy.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

jw